

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SAKARYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

2024 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2025

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	9
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	10
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	12
7. DENETİM BULGULARI	12
8. EKLER	34

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu	3
Tablo 2: 2024 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler	3
Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Gelirleri	4
Tablo 4: 2024 Yılı Bütçe Giderleri	5
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2022-2024) Seyri	5
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2022-2024) Seyri	6
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler	7
Tablo 8: Belediye Şirketlerinin Hissedarı Olduğu Şirketler	7
Tablo 9: Doğrudan Temin ve Pazarlık Usulü ile Yapılan Alımlar	32

KISALTMALAR

AŞ	Anonim Şirket
BELPAŞ	Belpaş İhtiyaç Maddeleri Pazarlama Tic. ve San. Anonim Şirketi
İSG	İş Sağlığı Güvenliği
KDV	Katma Değer Vergisi
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
ODA	Sakarya Bölge Veteriner Hekimler Odası
SASKİ	Sakarya Su ve Kanalizasyon İdaresi
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu
TL	Türk Lirası

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Devir Alınan ve Devredilen Taşınmazların Muhasebe Kaydının Yapılmaması
2. Peşin Ödenen Kira Gelirlerinin Muhasebe Hesaplarında Dönemsellik İlkesine Uygun Olarak İzlenmemesi
3. İktisadi Faaliyet Konusu Olmayan Giderlere İlişkin Katma Değer Vergisinin İndirim Konusu Yapılması
4. Duran Varlıklar İçin Yapılan Değer Artırıcı Harcamaların Doğrudan Giderleştirilmesi
5. İdarenin Mülkiyetinde, Yönetiminde veya Kullanımındaki Taşınmazların Envanter Çalışmalarının Tamamlanmaması

B. Diğer Bulgular

1. Bazı İlçe Belediyeleri Tarafından İdareye Gönderilmesi Gereken Çevre Temizlik Vergisi Paylarının Takibinin Yapılmaması
2. İşçilerin Birikmiş Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmasına İlişkin Tedbirlerin Alınmaması
3. Kişilerden Alacaklar Hesabında Yer Alan Bazı Alacakların Takip ve Tahsil İşlemlerinin Yapılmaması
4. Basketbol Spor Kulübü Profesyonel Sporcu Transfer Ücretlerinin Belediye Tarafından Karşılanması ve İlgililere Rücu Edilmemesi
5. Belediye Şirketine Yapılan Hakediş Ödemelerinde Vergi ve Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Prim Borcu Sorgulaması Yapılmaması
6. Belediyenin Mahkeme Kararları ve İcra Emirleri Doğrultusunda Yaptığı Ödemelerde Borç Kontrolü Yapmaması
7. Gecekondu Fonu Hesabına Aktarılan Payların Amacı Dışında Kullanılması
8. Bazı Taşınmazların İhalesiz Olarak Belediye Şirketine Devredilmesi

9. Taşınmazların Cins Tashihiinin Yapılmaması

10. Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Mal Alımlarında, Bütçeye Konulan Ödeneğin %10'unun Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Sakarya Büyükşehir Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde genel yönetim kapsamında yer almakta olup faaliyetlerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği görev, yetki, imtiyaz ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir.

Büyükşehir Belediyesinin temel mevzuatı 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu olup bu Kanun'da kurumun görev, yetki, imtiyaz ve sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. Bununla birlikte görev, yetki, imtiyaz ve sorumlulukları 5393 sayılı Belediye Kanunu ile diğer ilgili kanun ve yönetmeliklerde de düzenlenmiştir.

5216 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinde, büyükşehir belediyelerinin ve büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu görev ve yetkiler genel olarak 5393 sayılı Kanun'da belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımı şeklindedir. Büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da mezkûr Kanun'da belirtilmiştir.

5216 sayılı Kanun'un 8 ve 9'uncu maddesinde belirtilen altyapı ve ulaşım hizmetleri büyükşehir belediyelerinin sorumluluğu altındadır.

5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracığı bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm

ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, temiz su atık su tesisleri kurup işletmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile birlikte büyükşehir belediyelerinin görev, yetki ve sorumluluk alanları genişletilerek; büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasındaki ilişkiler ve hizmetlerin yerine getirilmesi noktasında düzenleyici, bağlayıcı karar alma yetkisi verilmiştir.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5216 sayılı Kanun'da Büyükşehir Belediye organları; Büyükşehir Belediye Meclisi, Büyükşehir Belediye Encümeni ve Büyükşehir Belediye Başkanı olarak öngörülmüştür. Karar organı olan Büyükşehir Belediye Meclisi, Büyükşehir Belediye Başkanı ve 79 üyeden oluşmaktadır.

Büyükşehir Belediyesi teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak genel sekreterlik, daire başkanlıkları ve müdürlüklerden oluşmaktadır. Birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi Büyükşehir Belediyesi Meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Büyükşehir Belediyesi personeli Büyükşehir Belediye Başkanı tarafından atanır. Personelden müdür ve üstü unvanlı olanlar ilk toplantıda Büyükşehir Belediye Meclisinin bilgisine sunulur. Genel sekreter, belediye başkanının teklifi üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı tarafından atanır.

Belediyenin teşkilat yapısında, doğrudan Başkan'a bağlı yedi birim belirlenmiştir. Bunlar Genel Sekreterlik, Sakarya Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (SASKİ), Özel Kalem Müdürlüğü, Teftiş Kurulu Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği, İç Denetim Birimi ile Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı'dır. Belediye'nin 5 adet hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre genel sekretere bağlıdır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	1.778	560
Sözleşmeli Personel	-	1
Kadrolu İşçi	825	127
Geçici İşçi	-	4
Toplam	2.603	692
696 sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel	-	1.868

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Sakarya Büyükşehir Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Büyükşehir Belediyesinin 2024 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2: 2024 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler

E-Kod1	Giderin Türü	Geçen Yılandan Devreden Ödenek (TL)	Bütçe ile Verilen Ödenek (TL)	Ek Ödenek (TL)	Eklenen (+) / Düşülen (-) Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL)
--------	--------------	-------------------------------------	-------------------------------	----------------	---------------------------------------	---------------------	---------------------------	--------------------------	----------------------------------

01	Personel Giderleri	-	461.943.000,00	-	92.627.355,78	554.570.355,78	547.515.891,52	7.054.464,26	-
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	-	72.643.000,00	-	-1.969.404,71	70.673.595,29	64.219.176,99	6.454.418,30	-
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	-	2.665.253.000,00	-	810.447.263,57	3.475.700.263,57	3.054.273.324,20	265.044.539,37	156.382.400,00
04	Faiz Giderleri	-	84.606.000,00	-	141.000.000,00	225.606.000,00	225.604.773,66	1.226,34	-
05	Cari Transferler	-	181.420.000,00	-	82.913.103,94	264.333.103,94	258.817.452,08	5.515.651,86	-
06	Sermaye Giderleri	-	1.904.135.000,00	-	-576.641.542,90	1.327.493.457,10	1.289.161.883,64	38.331.573,46	-
07	Sermaye Transferleri	-	120.000.000,00	-	50.900.000,00	170.900.000,00	170.900.000,00	-	-
08	Borç Verme	-	-	-	-	-	-	-	-
09	Yedek Ödenek	-	610.000.000,00	-	-599.276.775,68	10.723.224,32	-	10.723.224,32	-
Toplam		-	6.100.000.000,00	-	0,00	6.100.000.000,00	5.610.492.502,09	333.125.097,91	156.382.400,00

Sakarya Büyükşehir Belediyesi'nin 2024 mali yılı bütçesi ile 6.100.000.000,00 TL ödenek öngörülmüştür. 2024 yılında toplam bütçe gideri 5.610.492.502,09 TL olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Gelirleri

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01-Vergi Gelirleri	30.565.000,00	31.722.093,46	27.919,80	31.694.173,66	103,69
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	342.189.000,00	293.930.934,29	1.097.066,96	292.833.867,33	85,58
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	148.510.000,00	70.909.700,00	0,00	70.909.700,00	47,75
05-Diğer Gelirler	4.808.690.000,00	4.772.594.411,30	2.894.968,00	4.769.699.443,30	99,19
06-Sermaye Gelirleri	260.946.000,00	76.637.588,04	12.016.711,60	64.620.876,44	24,76
08-Alacaklardan Tahsilat	10.100.000,00	56.988.850,06	0,00	56.988.850,06	564,25
09-Red ve İadeler (-)	-1.000.000,00	0,00	0,00	0,00	-
Toplam	5.600.000.000,00	5.302.783.577,15	16.036.666,36	5.286.746.910,79	94,41

Buna göre 2024 yılında net bütçe geliri %94,41 seviyesinde gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri %103,69 ve alacaklardan tahsilatlar %564,25 oranı ile beklentinin üzerinde gerçekleşmiştir.

Tablo 4: 2024 Yılı Bütçe Giderleri

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe Ödeneği (TL)*	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01-Personel Giderleri	461.943.000,00	547.515.891,52	118,52
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	72.643.000,00	64.219.176,99	88,40
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	2.665.253.000,00	3.054.273.324,20	114,60
04-Faiz Giderleri	84.606.000,00	225.604.773,66	266,65
05-Cari Transferler	181.420.000,00	258.817.452,08	142,66
06-Sermaye Giderleri	1.904.135.000,00	1.289.161.883,64	67,70
07-Sermaye Transferleri	120.000.000,00	170.900.000,00	142,42
08-Borç Verme	-	-	-
09-Yedek Ödenekler	610.000.000,00	-	-
Toplam	6.100.000.000,00	5.610.492.502,09	91,98
*Bütçe ödeneği; başlangıç bütçesi ve ek bütçe toplamıdır.			

Belediyenin 2024 yılı başlangıç bütçesi 6.100.000.000,00 TL'dir. Bütçe gideri ise 5.610.492.50209 TL olmuştur. Buna göre 2024 yılında bütçe giderleri %91,98 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Belediyenin bütçe gelir ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2023 yılının 2022 yılına, 2024 yılının 2023 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2022-2024) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2022 Yılı (TL) (A)	2023 Yılı (TL) (B)	2024 Yılı (TL) (C)	2023-2022 Değişim Oranı (%) [D=(B-A) /A]	2023-2024 Değişim Oranı (%) [E=(C-B) /B]
Vergi Gelirleri	13.765.312,27	25.761.643,28	31.722.093,46	87,15	23,14
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	229.935.027,26	388.082.590,15	293.930.934,29	68,78	-24,26
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	29.827.541,61	36.743.125,62	70.909.700,00	23,19	92,99
Diğer Gelirler	1.514.902.321,11	2.914.232.659,78	4.772.594.411,30	92,37	63,77

Sermaye Gelirleri	323.623.745,79	175.830.375,37	76.637.588,04	-45,67	-56,41
Alacaklardan Tahsilat	5.357.866,03	12.661.412,51	56.988.850,06	136,31	350,10
Toplam	2.117.411.814,07	3.553.311.806,71	5.302.783.577,15	67,81	49,23
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	-5.515.678,25	-11.805.945,89	-16.036.666,36	114,04	35,84
Net Toplam	2.111.896.135,82	3.541.505.860,82	5.286.746.910,79	67,69	49,28

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2024 yılında gelirler bir önceki yıla göre 1.745.241.049,97 TL’lik (%49,28) artış göstermiştir. Diğer gelirler kaleminde gerçekleşen 1.858.361.751,52 TL’lik (%63,77) artış, gelirlerdeki artışta belirleyici olmuştur.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2022-2024) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2022 Yılı (TL) (A)	2023 Yılı (TL) (B)	2024 Yılı (TL) (C)	2023-2022 Değişim Oranı (%) [D=(B-A) /A]	2024-2023 Değişim Oranı (%) [E=(C-B) /B]
Personel Giderleri	146.370.371,25	293.876.750,79	547.515.891,52	100,78	86,31
SGK Devlet Primi Giderleri	20.959.290,26	36.772.387,94	64.219.176,99	75,45	74,64
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	858.839.833,34	2.061.557.255,32	3.054.273.324,20	140,04	48,15
Faiz Giderleri	53.249.060,74	113.262.290,47	225.604.773,66	112,70	99,19
Cari Transferler	192.206.434,54	465.394.157,90	258.817.452,08	142,13	-44,39
Sermaye Giderleri	738.792.412,50	1.289.107.450,16	1.289.161.883,64	74,49	0,00
Sermaye Transferleri	119.526.000,00	267.992.878,00	170.900.000,00	124,21	-36,23
Borç Verme	-	-	-	-	-
Toplam	2.129.943.402,63	4.527.963.170,58	5.610.492.502,09	112,59	23,91

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2024 yılında 2023 yılına göre 1.082.529.331,51 TL (%23,91) artmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2024 yılında personel giderlerinin 4.253.639.140,73TL (%86,31), sosyal güvenlik kurumlarına devlet prim giderlerinin 27.446.789,05 TL (%74,64) arttığı görülmektedir.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2024 yılı Faaliyet Gideri 5.529.538.214,05 TL, Faaliyet Geliri 5.161.886.757,41 TL olup enflasyon düzeltmesi ile birlikte Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ise 4.847.620.570,03 TL olarak gerçekleşmiştir.

Sakarya Büyükşehir Belediyesi’nin doğrudan ve/veya dolaylı hissedarı olduğu şirketler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir:

Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	BELPAŞ Sakarya Büyükşehir Belediyesi İhtiyaç Mad. Paz. Tic. ve San. A.Ş.	700.670.000,00	700.670.000,00	100,00
2	SASAY Sakarya Çevre Enerji İhtiyaç Mad. San. ve Tic. A.Ş.	194.820.000,00	194.820.000,00	100,00
3	Sakarya Büyükşehir Fidancılık ve Peyzaj San. Tic. A.Ş.	90.000.000,00	40.500.000,00	45,00
4	Sakarya Büyükşehir Seracılık Ticaret A.Ş.	106.000.000,00	95.400.000,00	90,00
5	KONUTSAKARYA İnşaat Paz. Tic. A.Ş.	280.294.685,90	280.294.685,90	100,00
6	AGDAŞ Adapazarı Gaz Dağıtım A.Ş.	12.228.171,80	1.222.817,18	10,01
7	Sakarya Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Yön. A.Ş.	30.000.000,00	3.000.000,00	10,00
8	Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi - Nehir Teknokent A.Ş.	7.500.000,00	450.000,00	6,00

Tablo 8: Belediye Şirketlerinin Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Belediye Şirketi	Hissedar Olduğu Şirket	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediye Şirketinin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Belediye şirketinin Hisse Oranı (%)
1	BELPAŞ Sakarya Büyükşehir Belediyesi İhtiyaç Mad. Paz. Tic. ve San. A.Ş.	Sakarya Büyükşehir Fidancılık ve Peyzaj San. Tic. A.Ş.	90.000.000,00	13.500.000,00	15
		Sakarya Büyükşehir Seracılık Ticaret A.Ş.	106.000.000,00	10.600.000,00	10

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Sakarya Büyükşehir Belediyesi'nin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibarıyla belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye

veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

a) Mizan cetveli

b) Temel mali tablolar

1) Bilanço

2) Faaliyet sonuçları tablosu

3) Nakit akış tablosu

c) Diğer mali tablolar

1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu

2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu

3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu

4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu

5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu

7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu

8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu

9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin

hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları

1. Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir.
2. İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları tamamlanamaması nedeniyle yeterli değildir.
3. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası belirlenmemiştir.

4. Hassas görevlere ilişkin prosedürler tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Risk Değerlendirme Standartları

5. Stratejik plan, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur.

6. İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır.

7. İdare iç kontrol risklerini tam ve doğru şekilde belirlemiştir.

8. Risklerin değerlendirilmesine yönelik risklerin belirlenmesi, olası etkilerinin hesaplanması ve alınacak önlemleri de içeren bir çalışma yapılmıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

9. İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmıştır ve personele duyurulmuştur.

10. İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır.

11. İdarede yapılan görevlendirmelerde, bunları farklı kişiler arasında dağıtılarak “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur.

12. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmiştir.

13. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’a uygun olarak kurulmuştur.

14. Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

15. İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır.

16. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği’ne uygundur.

İzleme Standartları

17. İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, yılda en az bir kez değerlendirilmekte ve değerlendirme sonuçları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmaktadır.

18. Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmuş olup 3 (üç) iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadrolardan 1 (bir) tanesi doludur.

19. İç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim çalışması mevcut değildir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Sakarya Büyükşehir Belediyesi'nin 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Devir Alınan ve Devredilen Taşınmazların Muhasebe Kaydının Yapılmaması

İdare tarafından bedelsiz olarak diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredilen ve devir alınan taşınmazların muhasebe kayıtlarında izlenmediği görülmüştür..

5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun “Diğer kuruluşlarla ilişkiler” başlıklı 75'inci maddesinde belediyelerin kendilerine ait taşınmazları, asli görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahalli idareler ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebileceği belirtilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 250 Arazi ve arsalar hesabının işleyişini düzenleyen 189'uncu maddesinde; bedelsiz olarak kuruma intikal eden arazi ve

arsaların tespit edilen değerleri üzerinden 250 Arazi ve arsalar hesabına borç, 600 Gelirler hesabına alacak kaydedilerek, diğer kamu idarelerine bedelsiz olarak devredilen arazi ve arsalarında ise kayıtlı değerleri üzerinden 250 Arazi ve arsalar hesabına alacak, 630 Giderler hesabına borç kaydedilerek muhasebe kayıtlarına alınması gerektiği ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede 2024 yılı içinde bedelsiz devir alınan taşınmaz ile bedelsiz devredilen taşınmazların yanı sıra geçmişten gelen bazı taşınmazların bedelsiz devredilmesine ve devir alınmasına rağmen muhasebe kayıtlarına alınmadığı görülmüştür.

İdare tarafından bulgu konusu husus yerinde bulunarak, ilerleyen süreçlerde ilgili mevzuat hükümlerine uygun şekilde işlem tesis edileceği ifade edilmiştir.

İdarenin taşınmazlarının bedelsiz devre konu olması durumunda mali tabloların hatalı bilgi içermemesi için Yönetmelik hükmünde belirtildiği şekilde muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Peşin Ödenen Kira Gelirlerinin Muhasebe Hesaplarında Dönemsellik İlkesine Uygun Olarak İzlenmemesi

Kiralanan taşınmazların kira bedellerinin, birden çok ayı kapsayacak şekilde peşin ödendiği ve ödenen tutarın tamamının ödeme tarihi itibarıyla 630 Giderler hesabına kaydedildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 144'üncü maddesinde, 180 Gelecek aylara ait giderler hesabının içinde bulunulan dönemde ortaya çıkan ancak, gelecek aylara ait olan peşin ödenmiş giderler ile duran varlıklar ana hesap grubundaki gelecek yıllara ait giderler hesabında kayıtlı tutarlardan tahakkuk zamanına bir yıldan az süre kalanların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Yönetmelik'in 180 Gelecek aylara ait giderler hesabının işleyişine ilişkin 146'ncı maddesine göre: peşin ödenmiş giderlerden, içinde bulunulan aya ait olanlar 630 Giderler hesabına, içinde bulunulan faaliyet döneminin gelecek aylarında tahakkuk ettirilmesi gerekenler bu hesaba, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi gerekenler 280 Gelecek yıllara ait giderler hesabına borç; ödenen tutarın tamamı 103 Verilen çekler ve gönderme emirleri hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan ödenen tutarın tamamı 830 Bütçe giderleri hesabına borç, 835 Gider yansıtma hesabına alacak; ayrıca 180 Gelecek aylara ait giderler hesabında kayıtlı tutarlar ilgili oldukları ay sonlarında

gider olarak tahakkuk ettirilmesi amacıyla bu hesaba alacak, 630 Giderler hesabına borç kaydedilmesi gerekmektedir.

İdarenin hesap ve işlemleri incelendiğinde, kiralanan bazı taşınmazların kira bedellerinin birden çok ayı kapsayacak şekilde peşin ödendiği; ödenen tutarın tamamının ödeme tarihi itibarıyla 630 Giderler hesabına kaydedildiği tespit edilmiştir.

İdare tarafından bulgu konusu husus yerinde bulunarak, ilerleyen süreçlerde ilgili mevzuat hükümlerine uygun şekilde işlem tesis edileceği ifade edilmiştir.

Kamu idare tarafından kiralanan taşınmazlara ilişkin ödenen kira bedellerinin, muhasebenin dönemsellik ilkesine uygun bir şekilde kayıt altına alınması gerekmektedir.

BULGU 3: İktisadi Faaliyet Konusu Olmayan Giderlere İlişkin Katma Değer Vergisinin İndirim Konusu Yapılması

İdarenin yol yapım amacı ile aldığı bitüm bedellerine ilişkin katma değer vergisini (KDV) indirim konusu yaptığı görülmüştür.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun "Verginin konusunu teşkil eden işlemler" başlıklı 1'inci maddesinin birinci fıkrasının 3/g bendinde; belediyelerin ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetlerinin KDV'ye tabi olduğu hüküm altına alınmıştır.

Bu kapsamda 26.04.2014 tarih ve 28983 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği'nin "B. Verginin Konusu ile İlgili Çeşitli Hususlar" başlıklı bölümünün "2. Kamu Kurum ve Kuruluşları, Dernek ve Vakıflar ile Mesleki Kuruluşların Vergilendirilmesi" başlığında ise Kanun'da belirtilen kamu tüzel kişilerinin ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyet kapsamına girmeyen, kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetlerinin vergiye tabi olmadığı belirtilmiştir.

Aynı şekilde mezkûr Kanun'un "İndirilemeyecek katma değer vergisi" başlıklı 30'uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde ise, vergiye tabi olmayan malların teslimi ve hizmet ifası ile ilgili alış vesikalarında gösterilen veya bu mal ve hizmetlerin maliyetleri içinde yer alan KDV'nin, hesaplanan KDV'den indirilemeyeceği ifade edilmektedir.

Diğer yandan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 191 İndirilecek katma değer vergisi hesabının niteliğini açıklayan 153'üncü maddesinde; belediyelerin bir bedel karşılığı satmak üzere ürettikleri mal veya hizmetin üretim girdisi olarak satın aldıkları

mal veya hizmetlere ilişkin olarak ödemiş oldukları katma değer vergisini indirim konusu yapacağı, bunun dışında satışa konu olmayan kamu hizmeti üretiminde nihai tüketici olarak kullanmak veya tüketilmek üzere satın alınmış mal veya hizmet için ödenen katma değer vergisinin indirim konusu yapılamayacağı ve bu tutarların ilgili gider hesabı veya varlık hesabına yapılacak muhasebe kaydında maliyet bedeline ilave edileceği belirtilmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde belediyelerin, kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetleri ile ilgili işlemleri dolayısıyla yüklendikleri KDV tutarlarını indirim konusu yapmamaları, indirim konusu yapılmayacak olan bu KDV tutarlarını hizmet alımlarında doğrudan gider yapmaları, mal alımlarında ise ilgili malın maliyetine eklemeleri, sadece vergiye tabi hizmetlerini ya da ticari niteliği bulunan faaliyetlerini ifa etmek için alınan mal ve hizmetler için ödediği KDV tutarlarını, bu hizmet ve faaliyetler karşılığı olarak tahsil ettikleri hesaplanan KDV tutarlarından, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan düzenlemeler doğrultusunda ilgili hesapları kullanarak mahsup etmeleri gerekmektedir.

Yapılan incelemede ise İdarece, toplam 1.769.161,86 TL tutarındaki KDV'nin indirim konusu yapılarak 191 İndirilecek katma değer vergisi hesabına kaydedildiği görülmüştür.

İdare tarafından bulgu konusu husus yerinde bulunarak, ilerleyen süreçlerde ilgili mevzuat hükümlerine uygun şekilde işlem tesis edileceği ifade edilmiştir.

İdarenin kuruluş amaçlarına uygun olarak gerçekleştirdiği teslim ve hizmetlerle ilgili işlemler dolayısıyla yüklendiği KDV tutarlarının indirim konusu yapılmayıp doğrudan giderleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 4: Duran Varlıklar İçin Yapılan Değer Artırıcı Harcamaların Doğrudan Giderleştirilmesi

İdarenin taşınmaz malları için yapılan değer artırıcı nitelikteki harcamaların, ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine eklenerek aktifleştirilmesi gerekirken doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 25'inci maddesi ile Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 187'nci maddesine göre; maddi duran varlıklar için sonradan yapılan ve o varlığın değerini, kullanım süresini, ürün ve hizmet kalitesini, sağlanan faydayı artıran veya üretilen mal veya hizmetlerin üretim maliyetini azaltan her türlü maliyetin, ilgili

maddi duran varlığın kayıtlı değerine ilave edileceği ve amortisman hesaplamasında dikkate alınacağı hüküm altına alınmıştır.

Konuya ilişkin olarak çıkarılan “Amortisman ve Tükenme Payları” başlıklı 47 sıra no.lu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği’nin 6’ncı maddesine göre dayanıklı taşınır ve taşınmazlar için belirli tutarı aşan değer arttırıcı işlemlerin duran varlığın maliyet bedeline eklenmesi ve yıl sonunda toplam tutar üzerinden aynı şekilde amortisman ayrılması gerekmektedir.

Söz konusu Tebliğ’de belirtilen limitler Hazine ve Maliye Bakanlığı’nın 07.11.2023 tarihli Kararı ile güncellenerek dayanıklı taşınır ve taşınmazların her biri için 52.000,00 TL’ye, taşınmazların her biri için 114.000,00 TL’ye çıkarılmıştır. Belediye’nin 2024 yılı mali işlemlerinin incelenmesi neticesinde; bazı taşınmazlar için yapılan ve yukarıda belirtilen limitleri aşan harcamaların ilgili varlığın maliyet bedeline eklenmesi yerine yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine aykırı olarak 630 Giderler hesabına kaydedildiği görülmüştür.

Bu durum, Belediyenin mali tablolarında ilgili duran varlık hesaplarının noksan, 630 Giderler hesabının ise fazla görünmesine yol açmaktadır.

İdare tarafından bulgu konusu husus yerinde bulunarak, ilerleyen süreçlerde ilgili mevzuat hükümlerine uygun şekilde işlem tesis edileceği ifade edilmiştir.

Mali tabloların tam ve doğru bilgi vermesini teminen, taşınmazlar için yapılan değer arttırıcı harcamaların doğrudan giderleştirilmek yerine ilgili maddi duran varlıkların değeri ile ilişkilendirilerek gerekli kayıtların yapılması gerekmektedir.

BULGU 5: İdarenin Mülkiyetinde, Yönetiminde veya Kullanımındaki Taşınmazların Envanter Çalışmalarının Tamamlanmaması

İdare taşınmazlarının tapu bilgilerinin fiili durumla uyumlulaştırılmadığı, numaralandırılma, dosyalama ve cins tashihi işlemlerinin tamamlanmadığı ve bunlara bağlı olarak da muhasebe bilgilerinin güncellenmediği görülmüştür.

Taşınmazların yönetimi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 44, 45, 47 ve 60’ıncı maddelerinde düzenlenmiştir. Hazine ve Maliye Bakanlığınca; 5018 sayılı Kanun’un 44, 45 ve 60’ıncı maddelerine dayanılarak Kanun kapsamında olan kurum ve kuruluşların mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların kaydına ve

icmalllerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek üzere Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çıkarılmıştır.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in 1'inci maddesinde, Yönetmelik'in amacının; genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile bu idarelere bağlı ve Kanun kapsamında olan kurum ve kuruluşların mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların kaydına ve icmal cetvellerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemek olduğu belirtilmiş ve Yönetmelik'in diğer maddelerinde kamu idarelerinin tasarrufunda bulunan taşınmazların kaydına ve buna ilişkin cetvellerin tutulmasına ilişkin usul ve esaslar ile bu işlerle ilgili görev, yetki ve sorumluluklar belirlenmiştir.

Yönetmelik'in "Kayıt ve Kontrol İşlemleri" başlıklı 5'inci maddesine göre: Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri; kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınması olup, kayıtların belgeye dayanması esastır. "Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar" başlığı altında yer alan taşınmazlar maliyet bedeli üzerinden, bu taşınmazlardan maliyet bedeli belirlenemeyenler ise rayiç değerleri üzerinden kayıtlara alınacaktır.

Taşınmazların rayiç değeri; maliki kamu idaresince, başka bir kamu idaresinin yönetiminde veya kullanımında olanlar ise bu idarelerce tespit edilecek ve taşınmazların kayıtlara alınan değeri, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre güncellenecektir.

Ayrıca, kayıt işlemleri, taşınmaz giriş ve çıkış kayıtlarının tutulması ve ilgili cetvellere kaydedilmesi süreçlerini kapsamaktadır. Yönetmelik'in "Taşınmazların numaralandırılması" başlıklı 8'inci maddesine göre, kamu idarelerince kaydedilen her taşınmaz için daha önce belirlenmiş taşınmaz numarası var ise bu taşınmaz numarası, yoksa kamu idarelerinin belirleyeceği taşınmaz numarası verilecektir.

Yönetmelik'in "Dosyalama" başlıklı 9'uncu maddesinde; kamu idarelerince kaydedilen her taşınmaz için taşınmaz ile aynı numarayı taşıyan birer dosya oluşturulacağı, dosyalama işleminin nasıl yapılacağı, hangi tasarruf işlemi için ne tür belgelerin ekleneceği ayrıntısıyla düzenlenmiştir.

Yukarıda belirtildiği üzere, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümleri gereğince; tapu bilgilerinin temin edilerek fiili envanterin yapılması,

mevzuatında belirtilen şekilde kayda esas değerlerinin tespit edilmesi, her bir taşınmaz için numaralandırma, dosyalama ve cins tashihi işlemlerinin yapılması, taşınmaz icmal cetvellerinin konsolide edilmesi, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği taşınmazların mali tablolarda gösterilmesi ve tüm bu taşınmaz kayıt işlemlerinin 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanması sağlanmalıdır.

Yapılan incelemede; mevzuatında belirtilen süre itibarıyla taşınmaz tapu bilgileri ile fiili durum uyumlulaştırılmasının yapılamadığı ve numaralandırma, dosyalama ve envanter çalışmalarının tamamlanamadığı ve bunlara bağlı olarak da muhasebeleştirme işlemlerinin güncellenemediği; belirtilen eksikliklerin hâlihazırda da devam ettiği tespit edilmiştir.

İdare tarafından bulgu konusu husus yerinde bulunarak, ilerleyen süreçlerde ilgili mevzuat hükümlerine uygun şekilde işlem tesis edileceği ifade edilmiştir.

İdare taşınmazlarının cins tashihi ile rayiç değer tespit çalışmalarının yapılması, numaralandırılma ve dosyalama işlemlerinin tamamlanması, taşınmaz tapu bilgileri ile fiili durumun uyumlulaştırılması ve bunlara bağlı olarak da muhasebe bilgilerinin güncellenmesi gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Bazı İlçe Belediyeleri Tarafından İdareye Gönderilmesi Gereken Çevre Temizlik Vergisi Paylarının Takibinin Yapılmaması

Sakarya Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde bulunan bazı ilçe belediyelerince Büyükşehir Belediyesi'ne gönderilmesi gereken çevre temizlik vergisi paylarının gönderilmediği görülmüştür.

29.5.1981 tarih ve 17354 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Çevre temizlik vergisi" başlıklı Mükerrer 44'üncü maddesi 8'inci fıkrasında, su ve kanalizasyon idarelerinin büyükşehir dahilindeki her ilçe veya ilk kademe belediyesinin belediye ve mücavir alan sınırları içinde bulunan konutlara ilişkin olarak tahsil ettiği çevre temizlik vergisi ile bu verginin süresinde ödenmemesi nedeniyle tahsil ettiği gecikme zammının yüzde seksenini tahsilatı takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar bir

bildirim ile ilgili belediyeye bildirerek aynı süre içinde ödeyeceği belirtilmektedir. Yine tahsil edilen vergi ve gecikme zammının yüzde yirmisinin ise münhasıran çöp imha tesislerinin kuruluş ve işletmelerinde kullanılmak üzere büyükşehir belediyesinin hesabına tahsilatı takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar aktaracağı hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu hüküm çerçevesinde, SASKİ konutlara ilişkin su faturaları üzerinden ilgili tahsilatları yaparak Sakarya Büyükşehir Belediyesine göndermektedir. Gönderilen bu tutarların maddede belirtildiği gibi münhasıran çöp imha tesislerinin kuruluş ve işletmelerinde kullanılması gerekmektedir.

Yine aynı fıkranın devamında, büyükşehir belediye sınırları içinde bulunan belediyelerin kendileri tarafından tahsil edilen çevre temizlik vergisinin yüzde yirmisini ise aynı esaslar çerçevesinde büyükşehir belediyelerine aktarılacağı belirtilmektedir.

Dolayısıyla Büyükşehir Belediye sınırları içinde bulunan ilçe belediyelerinin kendileri tarafından tahsil edilen çevre temizlik vergisinin yüzde yirmisini, münhasıran çöp imha tesislerinin kuruluş ve işletmelerinde kullanılmak üzere, tahsilatı takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar bir bildirim ile Sakarya Büyükşehir Belediyesine bildirerek aynı süre içinde ödemeleri gerekmektedir.

Ancak yapılan incelemede, Sakarya Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde bulunan bazı ilçe belediyelerince; kendileri tarafından tahsil edilen söz konusu çevre temizlik vergisine ilişkin yüzde yirmi oranındaki payın, Büyükşehir Belediyesine ya hiç gönderilmediği ya da eksik gönderildiği tespit edilmiştir.

İdare tarafından bulgu konusu husus yerinde bulunarak, ilerleyen süreçlerde ilgili mevzuat hükümlerine uygun şekilde işlem tesis edileceği ifade edilmiştir.

İlçe belediyelerinin Kanundan doğan ödeme yükümlülüklerini yerine getirmelerini sağlamak amacıyla eksik olan tahsilatların tamamlanması gerekmektedir.

BULGU 2: İşçilerin Birikmiş Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmasına İlişkin Tedbirlerin Alınmaması

İdarede çalışan işçilerin sosyal hakları olan yıllık ücretli izinlerinin zamanında düzenli olarak kullandırılmadığı ve bu nedenle birikmiş yıllık izin sürelerinin bulunduğu görülmüştür.

Anayasa'nın “Çalışma şartları ve dinlenme hakkı” başlıklı 50'nci maddesinde; dinlenmenin çalışanların hakkı olduğu ve bu haklar ile şartlarının kanunla düzenleneceği hüküm altına alınmıştır. 4857 sayılı İş Kanunu'nun 53'üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği; 56'ncı maddesinde yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu; 59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin, sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği; 60'ıncı maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık izninin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ile işverence tutulması zorunlu kayıtların şekline ilişkin hususların ilgili Bakanlık tarafından hazırlanacak bir Yönetmelik ile gösterileceği belirtilmiştir.

Bu Kanun hükmüne istinaden 03.03.2004 tarih ve 25391 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nde de yıllık izinlerin kullanımı ile ilgili olarak İş Kanunu'na benzer düzenlemeler yapılmıştır. Aynı Kanun'un 103'üncü maddesinde ise yıllık ücretli izni bu Kanun'un 56'ncı maddesine aykırı olarak bölen veya hak edilmiş izni kullanmadan iş sözleşmesinin sona ermesi halinde bu izne ait ücreti ödemeyen veya belirtilen Yönetmelik'in esas ve usullerine aykırı olarak izin kullandırmayan veya eksik kullandıran işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için ikiyüzyirmi Türk Lirası (2024 yılında 2.666 TL) idari para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

Ayrıca Cumhurbaşkanlığı'nın 17.05.2024 tarihli ve 32549 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2024/7 sayılı Tasarruf Tedbirleri Genelgesinde; 4857 sayılı Kanun kapsamında çalışan işçilerin yıl içinde kazandıkları yıllık ücretli izin sürelerinin ilgili yıl içerisinde, önceki yıllarda hak kazanıp kullanmadıkları yıllık izin sürelerinin de yürütülen hizmetlerde aksamaya sebep olmayacak şekilde azami üç yıl içerisinde kullandırılması gerektiği belirtilmiştir.

Yukarıda yer alan düzenlemelere göre işverenin yıllık izinleri kullandırma yükümlülüğünü yerine getirmemesi ve işçinin de izin hakkından feragat etmesi mümkün değildir. Diğer taraftan işçiler emekli olduklarında veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde mevzuat hükümleri gereği yıllık izin hakları ücrete dönüşmekte ve yıllık izin karşılığı yapılacak olan bu ücret ödemesi de işçinin son ücreti üzerinden yapılacağından yüksek tutarlarda ödeme yapılmasına neden olmaktadır. Ayrıca Anayasal bir hak olan yıllık izinlerin

kullandırılmaması durumunda idareler, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 103'üncü maddesi gereğince idari para cezası ile karşı karşıya kalabilmektedir.

Yapılan incelemede Sakarya Büyükşehir Belediyesi'nde 2024 yıl sonu itibariyle görev alan kadrolu 144 işçiden 28'inin 40 ile 150 gün arasında, 33'ünün 150 ile 300 gün arasında, 56'sının de 300 günden fazla birikmiş izinlerinin olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, 2024 yılında emekliye ayrılan 13 işçi için 3.151.445,69 TL izin ücreti ödendiği görülmüştür.

Birikmiş izin günleri bulunan işçiler emekli olduklarında veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde mevzuat hükümleri gereği işçinin son ücreti dikkate alınarak izin ücreti ödeneceğinden idareler açısından öngörülemeyen giderlerin ortaya çıkmasına neden olacaktır.

İdare tarafından bulgu konusu husus yerinde bulunarak, ilerleyen süreçlerde ilgili mevzuat hükümlerine uygun şekilde işlem tesis edileceği ifade edilmiştir.

Belirtilen mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar çerçevesinde Sakarya Büyükşehir Belediyesi'nde çalışan işçilerin yıllık ücretli izinlerinin, mevzuata uyum sağlanması ve İdareye ek mali külfet getirmemesi amacıyla biriktirilmeden, zamanında ve düzenli olarak kullandırılmasının sağlanması gerekmektedir.

BULGU 3: Kişilerden Alacaklar Hesabında Yer Alan Bazı Alacakların Takip ve Tahsil İşlemlerinin Yapılmaması

İdare mali tabloları ile kayıt ve işlemlerinin incelenmesinde, 140 Kişilerden alacaklar hesabında yer alan bazı alacakların takip ve tahsil işlemlerinin başlatılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 140 Kişilerden alacaklar hesabının açıklamasında “Hesaba ilişkin işlemler” başlıklı 111'inci maddesi birinci fıkrası (ç) bendinde: “ç) Alacakların tahsil şekilleri: Kişilerden alacaklar hesabında kayıtlı alacakların rızaen tahsili esastır. Rızaen tahsil edilemeyen alacaklar, özel kanunlarında yazılı hükümlere göre veya takas suretiyle ya da icra yoluyla tahsil edilir.

1) Özel kanunlarında yazılı hükümlere göre yapılan tahsilat: Kanunlarında tahsil şekli hakkında özel hükümler bulunan alacaklar bu hükümlere göre takip ve tahsil edilir. Mutemet avanslarından doğan alacaklar ve gerçek dışı bildirimde bulunarak fazla alınan harcırah tutarları ile kanunlarında 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edileceği belirtilen diğer alacaklar 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Kanun hükümlerine; harcırah

avanslarından doğan alacaklar ise 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 59 uncu maddesi hükmüne göre tahsil edilir. ...

3) İcra yoluyla tahsilat: Özel kanunlarındaki hükümler veya takas suretiyle tahsili mümkün olanlar dışında kalan alacaklardan, mahkemeler ve Sayıştay ilamları ile hüküm altına alındığı halde borçlu tarafından rızaen ödenmeyenler icra yolu ile tahsil edilir. Sayıştay ilamlarının icra yoluyla tahsili gerektiği takdirde, ilamın onaylı bir örneği dosyasında bırakılarak aslı icra dairesine verilir. Tahsil edildiği bildirilen paraların icra dairelerinden alınması sağlanarak alacağa mahsup edilmesi gerekir.”

Denilmektedir.

Yönetmelik maddesine göre faaliyet alacakları ve kurum alacakları dışında kalan alacakların izlenmesi için kullanılan bu hesapta kayıtlı tutarların tahsil edilmesi gerekmektedir. Ayrıca muhasebe birimlerince, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 71'inci maddesinde sayılan kamu zararı halleri hariç olmak üzere, kişilerden alacaklar hesabına kaydedilmesi gereken tutarlar faize de tabidir.

Kişilerden alacaklar hesabında örnekler alınarak yapılan incelemelerde, Belediye'nin takip işlemi başlatılmamış ya da tahsili tamamlanmamış 69 gerçek veya tüzel kişiye ait toplam 48.564.834,53 TL kişilerden alacaklı olduğu tespit edilmiştir. Yılı içinde kısa süreli bu hesaba alınıp tahsil edilen alacaklar inceleme dışında tutulmuştur. Farklı borçlulara ait bahse konu tutarların yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre tahsil işlemlerinin yapılması gerekmektedir. Söz konusu alacakların takipsizlik nedeni ile zamanaşımına uğratılması, kamu zararına neden olacaktır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye başkanının görev ve yetkileri" başlıklı 38'inci maddesine göre belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etme görevi belediye başkanına verilmiş ve bu konuda belediye başkanı birinci derecede sorumlu kılınmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Gelirlerin toplanması sorumluluğu" başlıklı 38'inci maddesinde;

"Kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanlar, ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumludur."

Denilmektedir.

Gelirlerin tahakkuk ve takip görevi, aynı Kanun'un “Mali hizmetler” başlıklı 60'ıncı maddesinde Mali Hizmetler Birimine, gelirlerin tahsil görevi ise "Muhasebe hizmeti ve muhasebe yetkilisinin yetki ve sorumlulukları" başlıklı 61'inci maddesinde Muhasebe Yetkilisine verilmiştir. Kanun maddesi hükümlerine göre, ilgili kamu görevlileri belediye gelirlerinin tahakkuk, tahsil ve takip süreçlerini yürütmekle yükümlüdürler.

İdare tarafından bulgu konusu husus yerinde bulunarak, ilerleyen süreçlerde ilgili mevzuat hükümlerine uygun şekilde işlem tesis edileceği ifade edilmiştir.

140 Kişilerden alacaklar hesabında yer alan tutarların zaman aşımına uğramaması açısından takip ve tahsil işlemlerinin ivedilikle yapılması gerekmektedir.

BULGU 4: Basketbol Spor Kulübü Profesyonel Sporcu Transfer Ücretlerinin Belediye Tarafından Karşılanması ve İlgililere Rücu Edilmemesi

Sakarya Büyükşehir Belediye Basketbol Spor Kulübü Derneği tarafından ödenemeyen profesyonel sporcu ücretlerinin mahkeme kararı ile İdarece ödendiği ancak ilgililere rücu işlemlerinin başlatılmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun “Kamu maliyesinin temel ilkeleri” başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrası (g) bendi, “Hesap verme sorumluluğu” başlıklı 8'inci maddesi, “Üst yöneticiler” başlıklı 11'inci maddesi ve “Harcama talimatı ve sorumluluk” başlıklı 32'nci maddesi ikinci fıkrasına göre kamu idarelerince, ihtiyaçların karşılanmasında ekonomik veya sosyal verimlilik ilkelerine uygun olarak maliyet-fayda veya maliyet-etkinlik ile gerekli görülen diğer ekonomik ve sosyal analizlerin yapılması esastır. Üst yöneticiler, harcama yetkilileri ve her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar; kaynakların etkili, ekonomik, verimli kullanılmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludurlar.

19.10.2006 gün ve 26234 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'te kamu zararının tahsiliyle ilgili usul ve esaslar belirlenmiştir. Yönetmeliğin 6'ncı maddesinde kamu idaresinin yükümlülüklerinin mevzuatına uygun bir şekilde yerine getirilmemesi nedeniyle kamu idaresine faiz, tazminat, gecikme zammı, para cezası gibi ek malî külfet getirilmesinin kamu zararının belirlenmesinde esas alınacağı belirtilmiştir.

Yapılan incelemelerde; Sakarya Büyükşehir Belediye Basketbol Spor Kulübü Derneği'nin 2013 yılında kurulduğu, 2016 yılında Basketbol Süper Ligine yükseldiği, iki yıl bu ligde oynadığı, ilgili kulüp tarafından süper ligde bulunduğu dönemde yerli ve yabancı profesyonel basketbol sporcularının transfer edildiği belirlenmiştir. Transfer edilen profesyonel basketbol sporcularının ücretlerini ödeyemeyen kulübün 2020 yılında faaliyetlerine son verilmiştir. Daha sonra söz konusu sporcu ve menajerler tarafından Sakarya Büyükşehir Belediyesine dava açıldığı, 2022 yılında mahkemelerce Belediye ile Basketbol Spor Kulübü arasında organik bağ kurularak, Belediyenin transfer ücretlerini ödemesine karar verildiği görülmüştür.

Belediyenin 29 basketbolcu ve menajere ödeyeceği tutar toplamı mevcut kurlara göre 20.000.000,00 TL'nin üzerinde olduğu, söz konusu tutardan yaklaşık 11.500.000,00 TL'lik kısmın ilgililere Belediyece ödendiği tespit edilmiştir.

Dava dosyalarına bakıldığında, mahkemelerce organik bağın, Belediye personelinin spor kulübünde yönetici olması ve dönemin Belediye Başkanının medyaya verdiği demeçler üzerinden kurulduğu anlaşılmaktadır.

7405 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun “Yardım şekilleri” başlıklı 21'inci maddesinin 3'üncü fıkrasına göre, büyükşehir belediyeleri, spor kulüplerinin ve spor anonim şirketlerinin profesyonel spor dallarına ve bunların profesyonel sporcularına her ne ad altında olursa olsun kaynak aktaramaz ve yardımda bulunamaz. Kanun maddesinden anlaşılabacağı üzere belediyelerin profesyonel sporcu transfer ücretlerini karşılamaları mümkün değildir. Belediyenin, süper ligde olan Basketbol Kulübüne 2016-2018 yıllarında toplam 2.600.000,00 TL destek sağladığı görülmektedir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun “Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları” başlıklı 7'nci maddesinin 1'inci fıkrasının (m) bendine göre, belediyeler ancak amatör spor kulüplerine ve amatör branşlara destek verebilirler. Adı geçen Kulübün profesyonel sporcu transfer ve menajer ücretlerinin Belediye bütçesinden karşılanması ve ilgililere rücu edilmemesi mevzuata aykırılık teşkil etmektedir.

İdare tarafından bulgu konusu husus yerinde bulunarak, ilerleyen süreçlerde ilgili mevzuat hükümlerine uygun şekilde işlem tesis edileceği ifade edilmiştir.

Ödenen ve ödenecek olan profesyonel sporcu transfer ücretlerinin, Basketbol Spor Kulübü yöneticilerine Belediye Başkanlığınca mahkeme süreçleri kesinleştikten sonra yasal

süresi içerisinde gerekli bildirimlerin yapılması ve rücu işlemlerinin başlatılması gerekmektedir.

BULGU 5: Belediye Şirketine Yapılan Hakediş Ödemelerinde Vergi ve Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Prim Borcu Sorgulaması Yapılmaması

İdarece, personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı kapsamında ortağı olduğu Şirkete yaptığı hakediş ödemelerinde vergi ve Sosyal Güvenlik Kurumu'na (SGK) olan prim borcu sorgulaması yapılmadığı görülmüştür.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 22/A maddesinde, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa tabi kamu idareleri ile bu idarelere bağlı döner sermaye işletmelerinin yapacağı her türlü ödemelerde, ilgisinin vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belgeyi sorgulayacakları belirtilmiştir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "Prim ve İdari Para Cezası Borçlarının Hakedişlerden Mahsubu, Ödenmesi ve İlişiksiz Belgesinin Aranması" başlıklı 90'ıncı maddesinde; kamu idarelerinin ihale yoluyla yaptırdıkları her türlü işlere ait hakediş ödemelerinin, işverenin SGK'ya herhangi bir idari para cezası, prim ve prime ilişkin borcunun olmaması kaydıyla ödeneceği ifade edilmiştir.

Sosyal Güvenlik Kurumu Prim ve İdari Para Cezası Borçlarının Hakedişlerden Mahsubu, Ödenmesi ve İlişiksizlik Belgesinin Aranması Hakkında Yönetmelik'in "Hakedişten Kesinti ve Mahsup" başlıklı 6'ncı maddesinde; idarece işverenlerin hakedişlerinin, SGK'ya idari para cezası, prim ve prime ilişkin borçlarının olmaması kaydıyla ödeneceği, idarenin işverene yapacağı her hakediş ödemesinden önce işverenin ve varsa alt işverenlerinin Sosyal Güvenlik Kurumuna idari para cezası, prim ve prime ilişkin gecikme cezası, gecikme zammı ve diğer ferilerinden oluşan borçlarının olup olmadığını ünitelerden yazı ile sorulacağı ifade edilmiştir.

Belediyelerin ortağı olduğu Şirketler 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na tabi özel hukuk tüzel kişileri olup, mevzuatla getirilen istisnalar hariç belediyelerle ilişkileri, diğer özel hukuk tüzel kişilerinden farklı değildir.

Bu kapsamda, ödemelerde yapılacak vergi ve SGK prim borcu sorgulamalarında belediye şirketleri açısından istisna getirilmediğinden, belediyelerce ortağı oldukları şirketlere

yapacakları hakediş ödemelerinde vergi ve SGK prim borcu sorgulaması yapılması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, İdarece ortağı olduğu Şirketten personel çalıştırılmasına dayalı hizmet satın alındığı, ancak Şirkete yapılan hakediş ödemelerine ilişkin vergi ve SGK prim borcu sorgulaması yapılmadığı tespit edilmiştir.

İdare tarafından bulgu konusu husus yerinde bulunarak, ilerleyen süreçlerde ilgili mevzuat hükümlerine uygun şekilde işlem tesis edileceği ifade edilmiştir.

Mevzuat hükümleri ile Kamu İdaresine yüklenen kamu alacaklarının takip edilmesi görevinin yerine getirilmesi için; İdare tarafından ortağı olduğu Şirket'e yapacağı hakediş ödemelerinden önce vergi ve SGK prim borçlarının sorgulamasının yapılması, borç varsa kaynakta kesilerek ilgili kurumlara ödenmesi gerekmektedir.

BULGU 6: Belediyenin Mahkeme Kararları ve İcra Emirleri Doğrultusunda Yaptığı Ödemelerde Borç Kontrolü Yapmaması

Belediyece, mahkeme kararları ve/veya icra emirleri doğrultusunda yapılan ödemelerde borcu yoktur yazısı talep edilmediği görülmüştür.

6183 sayılı Anme Alacaklarının Tahsili Usulüne Dair Kanun'un "Amme alacağı ödenmeden yapılmayacak işlemler ile işlem yapanların sorumlulukları" başlıklı 22'nci maddesinin (a) bendi,

"Maliye Bakanı, aşağıdaki ödeme ve işlemlerde, Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge aranılması ve yapılacak ödemelerden istihkak sahiplerinin amme borçlarının kesilerek ilgili tahsil dairesine aktarılması zorunluluğu ile kesintilere asgari tutar ve oran getirmeye, kapsama girecek amme alacaklarını tür, tutar, ödeme ve işlemler itibarıyla topluca veya ayrı ayrı tespit etmeye, zorunluluk getirilen ödeme ve işlemlerde hangi hallerde bu zorunluluğun aranılmayacağını ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

1. 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa tabi kamu idareleri ile bu idarelere bağlı döner sermaye işletmelerinin yapacağı her türlü ödemelerde (mahkeme kararları ve icra dairelerinin ödeme veya icra emirleri üzerine yapılacak ödemeler dâhil),

2. 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamına giren kurumlar ile kamu tüzel kişiliğini haiz kurum ve kuruluşların (meslekî kuruluşlar ve vakıf yüksek öğretim kurumları hariç) mal veya hizmet alımları ile yapım işleri nedeniyle hak sahiplerine yapacakları ödemelerde,

3. Kanun (...)7 ve diğer mevzuatla nakdi olarak sağlanan Devlet yardımları, teşvikler ve destekler nedeniyle yapılacak ödemelerde,

4. 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa ekli tarifelerde yer alan ticaret sicil harçlarından kayıt ve tescil harçları, noter harçlarından senet, mukavelename ve kâğıtlardan alınan harçlar, tapu ve kadastro harçlarından tapu işlemlerine ilişkin alınan harçlar, gemi ve liman harçları ile (8) sayılı tarifeye konu harçlar (diploma harçları hariç) ve trafik harçlarına mevzu işlemlerde,

5. 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda yer alan bina inşaat harcı ve yapı kullanma izin harcına mevzu işlemlerde.

Bu madde kapsamında zorunluluk getirilen ödemelere ilişkin olarak işçi ücreti alacakları hariç olmak üzere, yapılacak her türlü devir, temlik ve el değiştirme, Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcu karşılayacak kısım ayrıldıktan sonra kalan kısım üzerinde hüküm ifade eder. Şu kadar ki bu hükmün uygulanmasında diğer kamu idarelerinin alacaklarına karşılık kesinti yapılması gereken hallerde kesinti tutarı garameten taksim olunur.

Takibata yetkili tahsil dairesince, bu madde kapsamında getirilen zorunluluğa rağmen borcun olmadığına dair belgeyi aramaksızın ödeme yapanlara ve işlem tesis eden kurum ve kuruluşlara dört bin Türk lirası idari para cezası verilir. İdari para cezası, ilgisine tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir. İdari para cezasına karşı tebliğ tarihini takip eden otuz gün içinde idare mahkemesinde dava açılabilir.”

Şeklinde düzenlenmiştir.

Yukarıdaki madde hükmünde yer alan “10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa tabi kamu idareleri ile bu idarelere bağlı döner sermaye işletmelerinin yapacağı her türlü ödemelerde ifadesi” 28/7/2024 tarihli ve 7524 sayılı Kanunun 1 inci maddesi ile bu bentte yer alan “her türlü ödemelerde,” ibaresi “her türlü ödemelerde

(mahkeme kararları ve icra dairelerinin ödeme veya icra emirleri üzerine yapılacak ödemeler dâhil)” şeklinde değiştirilmiştir.

Belediyece ödeme emrine istinaden yapılan ödemelerde vergi borcu yazısı aranmakla birlikte, yukarıdaki düzenleme dahilinde mahkeme kararları ve icra dairelerinin ödeme veya icra emirleri üzerine borcu yoktur yazısı aranacağına dair düzenleme yapılmıştır.

Yapılan incelemede; Belediye tarafından mahkeme kararları ve icra emirleri üzerine yapılan ödemelerde borcu yoktur yazısının kontrolünün yapılmadığı görülmüştür.

İdare tarafından bulgu konusu husus yerinde bulunarak, ilerleyen süreçlerde ilgili mevzuat hükümlerine uygun şekilde işlem tesis edileceği ifade edilmiştir.

Açıklanan mevzuat hükümleri dolayısıyla mahkeme kararları ve icra emirleri üzerine Belediyece yapılacak ödemelerde borcu yoktur yazısının aranması ve buna göre işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

BULGU 7: Gecekondu Fonu Hesabına Aktarılan Payların Amacı Dışında Kullanılması

775 sayılı Gecekondu Kanunu gereğince Hazineye ait taşınmazların satış bedellerinden aktarılan kaynağın Kamu İdaresinin diğer cari iş ve işlemleri için kullanıldığı görülmüştür.

775 sayılı Gecekondu Kanunu’nun “Fonların Teşkili ve Kullanılması” başlıklı 12’nci maddesinde; belirtilen kaynaklardan sağlanacak gelirlerin, ilgili belediyeler adına bankada açılacak özel hesaplarda toplanarak bir fon oluşturulacağı, 13’üncü maddesinde ise; bu fonlarda toplanan tutarların hangi amaçla kullanılması gerektiği düzenlenmiştir.

Mevzuat hükümlerinden anlaşılabileceği üzere, hazineye ait taşınmazların satış bedellerinden aktarılan paylar için fon hesabı açılacak ve ilgili fonda biriken tutarlar 775 sayılı Kanun’un 13’üncü maddesi uyarınca kullanılabilecektir.

Yapılan incelemede, İdare sınırları içerisinde satılan Hazine taşınmazlarının satış bedelinin %10’unun belediyeye aktarıldığı ancak bu bedelin açılan özel bir hesapta toplanmadığı ve aktarılan gelirin 775 sayılı Gecekondu Kanunu’nun 13’üncü maddesinde belirtilen amaçlar dışında kullanıldığı tespit edilmiştir.

İdare tarafından bulgu konusu husus yerinde bulunarak, ilerleyen süreçlerde ilgili mevzuat hükümlerine uygun şekilde işlem tesis edileceği ifade edilmiştir.

Belediye sınırları içerisinde satılan Hazine taşınmazlarının satış bedelinin %10 oranındaki payının açılacak özel bir hesaba aktarılması ve bu hesapta biriken tutarların amacı dışında kullanılmaması gerekmektedir.

BULGU 8: Bazı Taşınmazların İhalesiz Olarak Belediye Şirketine Devredilmesi

İdarece, mülkiyetinde veya tasarrufunda bulunan taşınmazlardan hafriyat sahaları, toplu ulaşım hizmetleri, sosyal tesisler, büfeler, otoparklar ve çay bahçeleri haricindeki taşınmazların ihalesiz olarak Belediye Şirketine devredildiği görülmüştür.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun “Şirket Kurulması” başlıklı 26'ncı maddesinde:

“... Büyükşehir belediyesi, mülkiyeti veya tasarrufundaki hafriyat sahalarını, toplu ulaşım hizmetlerini, sosyal tesisler, büfe, otopark ve çay bahçelerini işletebilir; ya da bu yerlerin belediye veya bağlı kuruluşlarının %50'sinden fazlasına ortak olduğu şirketler ile bu şirketlerin %50'sinden fazlasına ortak olduğu şirketlere, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi olmaksızın belediye meclisince belirlenecek süre ve bedelle işletilmesini devredebilir. (Ek cümle: 12/11/2012-6360/10 md.) Ancak, bu yerlerin belediye şirketlerince üçüncü kişilere devri 2886 sayılı Kanun hükümlerine tabidir.”

Hükmü yer almaktadır.

Bu madde hükmüne göre; büyükşehir belediyeleri kendi mülkiyeti veya tasarrufunda bulunan taşınmazlarından olan hafriyat sahaları, toplu ulaşım hizmetleri, sosyal tesisler, büfe, otopark ve çay bahçeleri gibi yerlerini ihalesiz olarak şirketlerine Belediye meclisi kararı ile belirlenecek bir süre ve bedelle devredebileceği belirtilmiştir. Büyükşehir belediyeleri madde hükmünde belirtilen işletmeler dışındaki yerleri ihalesiz olarak belediye şirketlerine devredemez.

Yapılan incelemelerde; Sakarya Büyükşehir Belediyesi'nin Meclis Kararı ile Kanun'da sayılı işletme yerleri arasında yer almayan; 6 adet taşınmazı SERA AŞ'ye, 10 yıllığına elde edilecek kârın yüzde 10'u karşılığı ödenmesi karşılığında devrettiği tespit edilmiştir. Söz konusu taşınmazların niteliğinin, depolama alanı, sera alanı, çilek ekim alanı ve kenevir ekim alanı olduğu görülmektedir. Adı geçen Kanun maddesi düzenlemesine göre, hafriyat sahaları, toplu ulaşım hizmetleri, sosyal tesisler, büfe, otopark ve çay bahçeleri gibi yerlerin işletmesi, büyükşehir belediyelerinde Meclis Kararı ile ihalesiz belirli bir süre ve bedelle belediye

şirketlerine devredilebilir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa göre, üst yöneticiler, harcama yetkilileri ve her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar; kaynakların etkili, ekonomik, verimli kullanılmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludurlar.

İdare tarafından bulgu konusu husus yerinde bulunarak, ilerleyen süreçlerde ilgili mevzuat hükümlerine uygun şekilde işlem tesis edileceği ifade edilmiştir.

Söz konusu taşınmazların 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre ihale edilerek kiraya verilmesi gerekmektedir.

BULGU 9: Taşınmazların Cins Tashihinin Yapılmaması

İdarenin tapuda kayıtlı taşınmazlarından bazılarının cins tashihinin yapılmadığı görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinde cins tashihi, "*Binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi*" şeklinde tanımlanmıştır.

Aynı Yönetmelik'in 10'uncu maddesinde "*Kamu idareleri; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde ve kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, tapu kayıtlarında cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yaparlar. Tahsis edilen ve üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar açısından bu yükümlülük kullanan idarenin veya gerçek veya tüzel kişilerin durumu tespit eden yazısı üzerine taşınmaz maliki idareye aittir.*"

Denilmektedir.

İdarenin taşınmazlarına ilişkin olarak Emlak Yönetim Şube Müdürlüğü'nden alınan taşınmaz listesi incelendiğinde, 250 Arazi ve arsalar hesabında izlenen taşınmazlardan bazılarının mevcut kullanım şekli ile tapu kayıtlarındaki bilgilerinin farklı olduğu görülmüştür. Bazı taşınmazlar tapu kayıtlarında tarla, bağ, bahçe, çeşme, çayır olarak kaydedilmişken aslında arsa olarak kullanılmaktadır. Diğer taraftan, bazı arsalar ise bina olarak kullanılmaktadır.

İdare tarafından bulgu konusu husus yerinde bulunarak, ilerleyen süreçlerde ilgili mevzuat hükümlerine uygun şekilde işlem tesis edileceği ifade edilmiştir.

Mevzuat hükümleri gereği, tapuda kayıtlı olan taşınmazların kullanım şekilleri ile tapu bilgilerinin uyumlu hale getirilerek cins tashih işlemlerinin tamamlanması gerekmektedir.

BULGU 10: Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Mal Alımlarında, Bütçeye Konulan Ödeneğin %10'unun Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesinin (f) bendi ve 22'nci maddesinin (d) bendinde belirtilen parasal limitler dâhilinde yapılan mal alımlarına ilişkin harcamaların yıllık toplamının, 2024 yılı bütçesine bu amaçla konulan ödeneklerinin %10'unu, Kamu İhale Kurulu'nun uygun görüşü alınmadan aştığı görülmüştür.

4734 sayılı Kanun'un “İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar” başlıklı 62'nci maddesinin (1) bendinde;

“Bu Kanunun 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamaz.”

Hükmü yer almaktadır.

Anılan Kanun'un “Pazarlık usulü” başlıklı 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde idarelerin (Kamu ihale Genel tebliği ile 2024 yılı için belirlenen) yaklaşık maliyeti 2.076.108,00 TL'ye kadar olan mamul mal, malzeme veya hizmet alımlarını pazarlık usulü ile temin edebileceği; “Doğrudan temin” başlıklı 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde ise büyükşehir belediyesi sınırları dâhilinde bulunan idarelerin aynı Tebliğ ile 2024 yılı için belirlenen (Kamu ihale Genel tebliği ile 2024 yılı için belirlenen) 622.756,00 TL'yi, diğer idarelerin 207.453,00 TL'yi aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iâşeye ilişkin alımlarını ilan yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temini usulü ile karşılanabileceği belirtilmektedir.

Buna göre Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşlar, gerek 21'inci maddenin (f) bendi, gerekse temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iâşeye ilişkin alımlar hariç 22'nci maddenin (d) bendi kapsamında yapacakları harcamalarda, bütçelerine bu amaçla konulan ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadan

aşamayacaklardır.

31.12.2020 tarih ve 31351 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan “4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 62'nci Maddesinin (ı) Bendi Kapsamında Yapılacak Başvurulara İlişkin Tebliğ”ın “Genel esaslar” başlıklı 4'üncü maddesinin ikinci fıkrasında; Kanun'un 62'nci maddesinin (ı) bendine göre, Kanun kapsamında yer alan ve bütçe sahibi olan kamu idarelerinin; Kanun'un gerek 21'inci maddesinin (f) bendi, gerekse temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iâşeye ilişkin alımlar hariç 22'nci maddesinin (d) bendi kapsamında yapacakları harcamalarda, bütçelerine bu amaçla konulan ödeneklerin %10'unu Kurulun uygun görüşü olmadan aşamayacağı, bu oran aşılarak Kuruma yapılan başvuruların reddedileceği, üçüncü fıkrasında ise Kanun'un 21'inci maddesinin (f) bendi ve 22'nci maddesinin (d) bendine göre ihtiyaçların temininde bütçe sahibi olan kamu idareleri tarafından, yıllık bütçelerine bu amaçla konulan toplam ödenek tutarının dikkate alınacağı; mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine bu amaçla konan yıllık toplam ödenekleri üzerinden her biri için ayrı ayrı %10 oranının hesaplanacağı, ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, 4734 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinin (f) bendi ile 22'nci maddesinin (d) bendine göre yapılan mal alımlarında, aşağıdaki tablodan görüleceği üzere bütçeye bu amaçla konulan ödeneklerinin %10'unun, Kamu İhale Kurulu'nun uygun görüşü alınmadan aşıldığı görülmüştür.

Tablo 9: Doğrudan Temin ve Pazarlık Usulü ile Yapılan Alımlar

Harcama Kalemleri	2024 Yılı Toplam Ödenek Tutarı (TL) (A)	Toplam Ödenegin % 10'u (Sınır) (TL) (B=A*%10)	22/d ve 21/f Kapsamında Yapılan Harcama Tutarı (TL) (C)	Sınırı Aşan Tutar (TL)(D=C-B)	22/d ve 21/f Kapsamında Yapılan Harcama Tutarı/Toplam Ödenek Tutarı
Mal Alımı	2.061.188.000,00	206.118.800,00	336.850.031,40	130.731.231,40	0,1634

İdare tarafından bulgu konusu husus yerinde bulunarak, ilerleyen süreçlerde ilgili mevzuat hükümlerine uygun şekilde işlem tesis edileceği ifade edilmiştir.

İdarenin mal alımlarında mevzuatında belirtilen usul ve esaslara uyulması, Kamu İhale Kurulu'nun uygun görüşü alınması gereken durumlarda bu yükümlülüğün yerine getirilmesi gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Ödeneklerin Tahsis Amacı Dışında Kullanılması	2023	Yerine Getirilmedi	2023 yılı Sayıştay Denetim Raporunda 15 nolu bulgu olarak raporlanan husus 2024 yılı raporunda 14 nolu bulgu olarak yer almıştır.
İşçilerin Birikmiş Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullanılmasına İlişkin Tedbirlerin Alınmaması	2023	Yerine Getirilmedi	2023 yılı Sayıştay Denetim Raporunda 18 nolu bulgu olarak raporlanan husus 2024 yılı raporunda 18 nolu bulgu olarak yer almıştır.
Bazı İlçe Belediyeleri Tarafından İdareye Gönderilmesi Gereken Çevre Temizlik Vergisi Paylarının Gönderilmemesi	2023	Kısmen Yerine Getirildi	2023 yılı Sayıştay Denetim Raporunda 16 nolu bulgu olarak raporlanan husus 2024 yılı raporunda 20 nolu bulgu olarak yer almıştır.
Devir Alınan ve Devredilen Taşınmazların Muhasebe Kaydının Yapılmaması	2023	Yerine Getirilmedi	2023 yılı Sayıştay Denetim Raporunda 10 nolu bulgu olarak raporlanan husus 2024 yılı raporunda 1 nolu bulgu olarak yer almıştır.
Kişilerden Alacaklar Hesabında Yer Alan Bazı Alacakların Takip ve Tahsil İşlemlerinin Yapılmaması	2023	Kısmen Yerine Getirildi	2023 yılı Sayıştay Denetim Raporunda 12 nolu bulgu olarak raporlanan husus 2024 yılı raporunda 3 nolu bulgu olarak yer almıştır.
Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Mal Alımlarında, Bütçeye Konulan Ödeneğin %10'unun Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması	2023	Yerine Getirilmedi	2023 yılı Sayıştay Denetim Raporunda 4 nolu bulgu olarak raporlanan husus 2024 yılı raporunda 8 nolu bulgu olarak yer almıştır.
Bazı Taşınmazların İhalesiz Olarak Belediye Şirketine Devredilmesi	2023	Yerine Getirilmedi	2023 yılı Sayıştay Denetim Raporunda 5 nolu bulgu olarak raporlanan husus 2024 yılı raporunda 13 nolu bulgu olarak yer almıştır.
Taşınmazların Cins Tashihiinin Yapılmaması	2023	Kısmen Yerine Getirildi	2023 yılı Sayıştay Denetim Raporunda 6 nolu bulgu olarak raporlanan husus 2024 yılı raporunda 16 nolu bulgu olarak yer almıştır.
Basketbol Spor Kulübü Profesyonel Sporcu Transfer Ücretlerinin Belediye Tarafından Karşılanması ve İlgililere Rücu Edilmemesi	2023	Yerine Getirilmedi	2023 yılı Sayıştay Denetim Raporunda 2 nolu bulgu olarak raporlanan husus 2024 yılı raporunda 17 nolu bulgu olarak yer almıştır.